

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera na neverejnom zasadnutí v Bratislave 26. októbra 2011 v trestnej veci obvineného **Mgr. M. N. pre prečin nepriamej korupcie spolupáchatel'stvom** podľa § 20, § 336 ods. 1 Tr. zák. o sťažnosti obvineného proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 13. októbra 2011, sp. zn. Tp 73/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. **z r u š u j e s a** napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, z 13. októbra 2011, sp. zn. Tp 73/2011.

Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený Mgr. M. N., nar. X., trvale bytom v B., t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby v Banskej Bystrici, **sa p r e p ú š ť a z väzby na slobodu.**

O d ô v o d n e n i e

Proti Mgr. M. N. v štádiu prípravného konania sa vedie trestné stíhanie pre prečin nepriamej korupcie spolupáchatel'stvom podľa § 20, § 336 ods. 1 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že mal

spolu s Ing. I. L. od mája 2011 doposiaľ (zrejme do vznesenia obvinenia a vzatia do väzby – 15. resp. 17. augusta 2011) žiadať od P. K. a Mgr. P. P. úplatok za to, že u istých kompetentných osôb činných na M., M. a Ú. zabezpečí pre S. a následne pre B.K. dotáciu vo výške najmenej 1 600 000 € na dokončenie prestavby a rekonštrukcie N., a to vo výške najmenej 10 % z poskytnutej dotácie (túto stavbu realizovala firma, ktorej konateľom

je P. K.); následne po dohode s Ing. I. L. tento 29. júla 2011 v B. prijal pre seba a Mgr. M. N. od P. K. a Mgr. P. P. úplatok 30 000 € z už poskytnutej dotácie 300 000 €.

V štádiu prípravného konania sa vedie tiež trestné stíhanie obvineného Ing. I. L. pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. a obvinených P. K. a Mgr. P. P. pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin nepriamej korupcie spolupáchatelstvom podľa § 20, § 336 ods. 2 Tr. zák.

Na základe právoplatného rozhodnutia Špecializovaného trestného súdu obvinený Mgr. M. N. je od 17. augusta 2011 vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.

Obvinený Mgr. M. N. prostredníctvom jeho obhajcu 23. septembra 2011 požiadal Úrad špeciálneho prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky o prepustenie z väzby s tým, že dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. už nie sú dané najmä z dôvodu, že orgány činné v trestnom konaní nekonajú vo veci s dostatočnou pružnosťou, čo odporuje ustanoveniu § 2 ods. 2 a ods. 6 Tr. por.

Obvinený alternatívne tiež navrhol, aby v prípade iného právneho názoru bola jeho väzba nahradená peňažnou zárukou 30 000 €, ktorú je ochotná zložiť jeho matka.

Prokurátor žiadosti o prepustenie obvineného Mgr. M. N. z väzby nevyhovel a vec 3. októbra 2011 s vyjadrením svojho negatívneho stanoviska predložil súdu na rozhodnutie.

Uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 13. októbra 2011, sp. zn. Tp 73/2011, podľa § 79 ods. 3 Tr. por. bola žiadosť obvineného Mgr. M. N. o prepustenie z väzby zamietnutá; podľa § 81 ods. 1 Tr. por. per analogiam, s poukazom na čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (č. 209/1992 Zb.) ponúknutá peňažná záruka nebola prijatá a podľa § 81 ods. 2 písm. a/ Tr. por. iná výška peňažnej záruky nebola určená.

Proti uzneseniu súdu obvinený Mgr. M. N. prostredníctvom obhajcu podal sťažnosť, ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia (§ 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por.) a prepustenia z väzby postupom podľa § 79 ods. 3 Tr. por., resp. na základe prijatia peňažnej záruky (§ 81 ods. 1, ods. 2 Tr. por.).

V sťažnosti bolo namietané, že dôkazy nepreukazujú opodstatnenosť trestného stíhania obvineného pre označený prečin najmä z dôvodu nepreukázania adekvátneho vyvíjania vplyvu jeho osobou na príslušné miesta v smere zabezpečenia pridelenia dotácie pre zväz B.. Obhajoba túto svoju tézu oprela aj o viaceré výsluchy svedkov vykonané 14. októbra 2011, 17. októbra 2011 a 20. októbra 2011, teda po rozhodnutí súdu prvého stupňa, pričom súdu rozhodujúcemu o sťažnosti predložila tiež odpisy zápisníc o týchto výsluchoch.

V sťažnosti bolo ďalej namietané, že neexistujú žiadne konkrétne okolnosti odôvodňujúce kolúznú väzbu obvineného, resp. že súd prvého stupňa okolnosti prípadu hodnotil len formálne, v zásade v neprospech obvineného. Tieto námietky uvedené v sťažnosti sa týkajú aj neprijatia peňažnej záruky, ktorá by nahradila väzbu obvineného.

Najvyšší súd ako súd rozhodujúci o sťažnosti, ktorému bola vec predložená 17. októbra 2011 v zmysle § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia a konanie jemu predchádzajúce, pričom nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 193 Tr. por., ale dospel k záveru, že dôvody kolúznej väzby obvineného Mgr. M. N. už neexistujú.

V určitom smere je možné prisvedčiť tézám obhajoby, že doteraz vykonané dôkazy dávajú istý dôvod na možnosť diskusie o právnom kvalifikovaní inkriminovaného skutku, ale žiadny definitívny záver v súčasnosti nie je možné prijať. Táto reália vyplýva z momentálneho štádia trestného stíhania a záver bude možné vysloviť až po vykonaní celého potrebného dokazovania. Pre potreby rozhodovania o väzbe obvineného Mgr. M. N. je zatiaľ však reálny záver o opodstatnenosti jeho trestného stíhania.

Pre vymedzený účel teda je síce splnená jedna z podmienok väzby obvineného, ale o to naliehavšie je potrebné skúmať aj druhú časť podmienok väzby vymedzenými v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Pre kladný výsledok o väzbe musí byť totiž tiež

preukázané, že obvinený bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať vplyv na objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, pričom táto dôvodná obava musí vyplývať z konania obvineného alebo ďalších konkrétnych skutočností.

Záver Špecializovaného trestného súdu (sudcu pre prípravné konanie) je v tomto smere v rozhodovanej veci vyjadrené veľmi všeobecne. Tento operuje len obavou z možného ilegálneho vplyvu obvineného Mgr. M. N. na ďalší priebeh vyšetrovania, a to vzhľadom na prebiehajúce dokazovanie. Tento výsledok sa však opiera len o všeobecne vyjadrenú možnosť konania obvineného, avšak bez základu v konkrétnostiach. Nezistenie reálií odôvodňujúcich dôvodnú obavu z nezákonného konania obvineného v smere ovplyvňovania skutkových či iných zistení v rámci vyšetrovania, čo by bolo základom kolúzneho väzby, mali súd prvého stupňa priviesť k záveru, že dôvody takej väzby u Mgr. M. N. už v súčasnosti nie sú dané.

Špecializovaný trestný súd zotrval na svojom pôvodnom stanovisku o dôvodoch väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., ako ho vyjadril pri rozhodnutí o obmedzení osobnej slobody obvineného väzbou 20. augusta 2011. Také rozhodnutie je prijateľné v dobe začatia trestného stíhania, ale súčasné napadnuté uznesenie nezohľadnilo vývoj procesu, že totiž už boli vykonané zrejme najpodstatnejšie dôkazy (vrátane výsluchov 14. októbra 2011 a v nasledujúcich dňoch, čo logicky mohol zohľadniť až súd konajúci o sťažnosti). Z dokazovania nevyplýva, že by obvinený Mgr. M. N. sám alebo prostredníctvom iných osôb či prostriedkov konal spôsobom predpokladaným v ustanovení § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., resp. že by boli zistené podobné iné konkrétne skutočnosti.

V súčasnosti teda nie je preukázaný ilegálny vplyv obvineného na priebeh vyšetrovania v snahe toto ovplyvniť v jeho prospech. Dokazovanie bolo vykonané v potrebnom rozsahu, a preto je potrebné navyše zvažovať aj trvanie kolúzneho väzby s ohľadom na ustálenú judikatúru. Táto uznáva opodstatnenosť kolúzneho väzby najmä v začiatkoch trestného stíhania, ale jej trvanie obmedzuje s poukazom na povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu väzobné veci vybavovať prednostne a urýchlene.

Špecializovaný trestný súd sám v písomnom vyhotovení napadnutého uznesenia napokon konštatuje, že väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody, a preto je

potrebné dbať na zásadu primeranosti a zdržanlivosti so snahou dosiahnuť primeranosť zásahov do základných práv a slobody obvineného.

Najvyšší súd v tomto smere poukazuje na to že obvinený Mgr. M. N. je trestne stíhaný za skutok práve kvalifikovaný ako prečin, za ktorý zákon ako sankciu stanovuje trest odňatia slobody len do troch rokov; aj túto okolnosť je z hľadiska princípu primeranosti potrebné vziať do úvahy pri rozhodovaní o väzbe.

Najvyšší súd po zvážení všetkých okolností dospel k záveru, že u obvineného Mgr. M. N. v súčasnosti už nie sú zistiteľné dôvody kolúznej väzby, a preto podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu; na základe žiadosti obvineného potom tohto podľa § 79 ods. 3 Tr. por. prepustil z väzby na slobodu.

Najvyšší súd na margo poznamenáva, že aj k otázke ponúknutej peňažnej záruky Špecializovaný trestný súd pristupoval veľmi formálne. Najvyšší súd sa k tomu meritórne nevyjadruje, lebo dôvody väzby obvineného Mgr. M. N. zistené neboli, a preto nie je adekvátne uvažovať o jej nahradení inými zákonnými prostriedkami.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. októbra 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová